

WASA Försäkring ./.

Malmö Brandkår

Kostnader för inhyrd lyftkran

WASA Försäkring har hemställt om räddningskostnadsnämndens utlåtande över huruvida kostnad för inhyrd lyftkran i visst fall skall anses som räddningstjänstkostnad eller som en kostnad för restvärdesskyddsarbete.

Vid 19.30-tiden den 21 september 1995 utbröt en vindsbrand i kvarteret Lagern 12, Almbacksgatan 17 i Malmö. Branden var omfattande. Brandkåren i Malmö fick hjälp av brandpersonal från Burlöv, Vellinge och Lund. Totalt var ca 50 brandmän insatta för livräddning och brandsläckning. Förutom branden på vinden uppkom två lägenhetsbränder. Släckningsarbetet pågick hela natten.

Restvärdesskyddsarbetet igångsattes tidigt och pågick parallellt med släckningsarbetet. WASAs representant Sven Larsson kom till brandplatsen vid 23-tiden. Klockan 00.15 påpekade räddningsledaren Sonny Björkqvist inför restvärdesledaren Måns Krook att det kunde vara lämpligt att denne beställde en kranbil för lyftning av plåtarna på yttertaget. Under taket fanns brandhärddar som var svåra att komma åt. En kran beställdes genom restvärdesledarens försorg. Kostnaden för kranen uppgick till 10 843 kronor.

WASAs representant protesterade omedelbart till restvärdesledaren. Denne menade att det kunde vara riktigt att kostnaden för kranen inte skulle belasta restvärdet, men att detta fick klaras ut senare. WASAs uppfattning är att det vid tidpunkten för beställningen av kranen rådde nödläge och att det då definitivt inte var någon restvärdesinsats att ta bort plåttaksstrukturen. Plåttaksstrukturen hade efter hand som takstolarna brunnit upp fallit ner över vindsbjälklaget. Brandhärddarna var så omfattande att det brann genom vindsbjälklaget och förorsakade skador på underliggande våning, dels avseende byggnaden, dels avseende lös egendom.

Enligt räddningsledaren förelåg inte något akut behov av att lyfta plåtarna. Det fanns inte några människor i fara och bränderna var små. Räddningstjänsten skulle aldrig ha beställt en kran för släckningsarbetet. De skulle ha klippt upp plåtarna i stället. I detta läge visste de emellertid att restvärdesskyddsarbetet och reparationsarbetet erfordrade en kran och att en sådan ändå troligen skulle beställas morgonen där på. Räddningsledaren tyckte därför att försäkringsbolaget lika gärna kunde beställa en kran på en gång.

Reparationsarbetet av byggnaden pågick ca ett halvt år efter branden. Inga diskussioner fördes om kostnadsfördelning innan kranen beställdes. Enligt räddningsledarens uppfattning är det den part som har beställt en kran som får svara för kostnaderna om inget annat har överenskommits.

Enligt Sven Larsson har Sonny Björkqvist vid telefonsamtal uttalat att om inte kranen beställts så hade släckning fått ske på annat sätt med större vattenskadorna som följd. Detta visar enligt WASA att nödläge fortfarande förelåg. Försäkringsbolaget tog senare dit en annan kran för röjningsarbetet. Merkostnaderna för att ta bort plåttaket vid detta tillfälle hade uppgått till en arbetskostnad för ca 1-2 timmars arbete under normal arbetstid och således inte i närheten av den kostnad som nu uppkom.

Det är ostridigt i ärendet att det fanns brandhårdar under takplåtarna som behövde släckas. Oenighet råder dock om omfattningen av dessa och om möjliga tillvägagångssätt för släckningsarbetet.

Av yttrandena i ärendet samt av ingivna handlingar, bl. a. ett pressmeddelande och larmprotokoll, framgår att ifrågavarande vindsbrand var omfattande. Klockan 02.32 rasade taket in i hörnet Helsingborgsgatan-Almbacksgatan. Tre brandmän åkte med i raset men ingen blev skadad. Vidare uppkom två lägenhetsbränder. Brandpersonalen fick koncentrera sig på att hålla begränsningslinjerna.

Enligt räddningskostnadsnämndens bedömning råder det ingen tvekan om att det vid tiden för beställningen av kranen fortfarande förelåg överhängande fara för att branden skulle kunna tillta i omfattning.

Den som beställt en vara eller tjänst är primärt ansvarig för betalningen av denna såvida inget annat överenskommits. En beställning kan dock ha skett för någon annans räkning vilket ger beställaren möjlighet att kräva ersättning för varan eller tjänsten av den som haft nytta av denna.

I förevarande fall togs initiativet till beställningen av kranen av räddningsledaren. Denne måste således ha gjort bedömningen att kranen skulle underlätta släckningsarbetet. Att räddningsledaren bad restvärdesledaren göra beställningen synes närmast haft till syfte att bespara räddningstjänstens kostnader. En annan förklaring kan vara att det tedde sig naturligt att beställningen gick via restvärdesledaren eftersom Patrik, från Otto Magnusson AB som levererade kranen, fungerade som samordnare för restvärdesarbetet.

Räddningskostnadsnämnden finner att den inhyrda kranen behövdes för att branden skulle kunna bekämpas effektivt. Brandförsvaret ansvarar för att räddningsinsatsen genomförs på ett effektivt sätt. På grund härav finner nämnden att Malmö brandkår skall svara för kostnaderna för kranen. Om beloppets storlek råder inte tvist.

Stockholm den 24 oktober 1996

Carl G Persson

Ordförande

Siv Ann Andermyr

Sekreterare

I avgörandet har deltagit Carl G Persson, ordförande samt ledamöterna Age Brändström, Bertil Daniels, Sven Målstedt och Roland Öhrn. Enhälligt.